

Aan de slag als particulier

Soorten op het erf

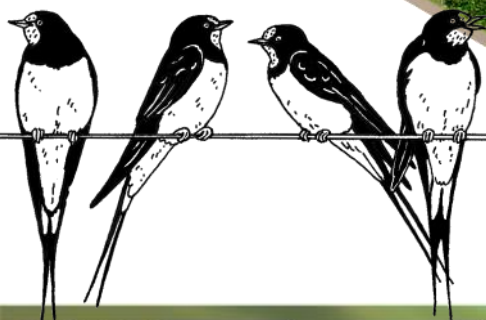
Wilt u natuur dichtbij huis? Ja, dan kunt u van alles doen om de natuur als buur te krijgen. In een kleine tuin kunt u door het planten van een vlinderstruik en het hangen van nestkastjes of een klein insectenhotel al iets doen. Een groter perceel biedt nog veel meer mogelijkheden.

U kunt er een vogelbosje of een boomgaardje aanplanten, een kikkerpoel aanleggen of u kunt in de schuur een nestkast ophangen voor de mysterieuze kerkuil. Het zijn zomaar wat mogelijkheden. Het is wel altijd belangrijk om u te laten inspireren door streekeigen elementen.

Dit infoblad behandelt de mogelijkheden om voor bepaalde soorten een natuurvriendelijk erf te creëren:

1. houtmijt of mustermijt
2. insectenhotel
3. kerkuilenkast
4. steenuilenkast
5. zwaluwen
6. muizenruiter

1) Houtmijt of mutserdmijt

Een houtmijt is een grote berg op elkaar gestapelde takken. Voor u een handige plaats om snoeihout op te bergen. Voor kleine zoogdieren van levensbelang.

Houtmijt of mutserd

Wie profiteren: De dichte structuur van houtmijten vormt een prima schuilgebied voor kleine zoogdieren zoals de wezel. Vogeltjes schuilen ook graag in zulke takkenbossen.

Waar mogelijk: In de buurt van knotwilgen, houtsingels en andere plaatsen waar snoeihout vrijkomt.

2) Insectenhotel

Natuurlijk is de honingbij belangrijk voor bestuiving. Maar, wist u dat er honderden soorten in hun eentje levende bijen en wespen zijn? En dat zij meer bestuivingswerk doen dan honingbijen? Ook die insecten moeten ergens wonen.

Insectenhotel

Wie profiteren: Een insectenhotel is niets anders dan een stukje hout met gaten. Daarin leggen solitaire bijen al gauw hun eitjes. Zij profiteren dus. U ook, want bestuiving zorgt voor mooiere bloei. Overigens, solitaire bijen steken bijna nooit.

Waar mogelijk: Past overal in Brabant. Bijvoorbeeld in de tuin, op een zonnige plaats.

3) Kerkuilenkast

De kerkuil stond er beroerd voor. Zo'n twintig jaar geleden was de mysterieuze witte verschijning vrijwel uit

Brabant verdwenen. Dankzij duizenden kasten gaat het weer redelijk.

Kerkuilenkast

Wie profiteren: Dat mag duidelijk zijn, de muis in elk geval niet. Brabantse Kerkuilen zijn vrijwel volledig afhankelijk van kunstmatig geplaatste nestgelegenheden. Na het ophangen van een kast krijgt u wellicht een mysterieuze witte verschijning op uw erf. Door haartjes op hun veren maken kerkuilen namelijk geen geluid tijdens het vliegen. Benieuwd? Bel één van de vrijwilligersgroepen. Woont u op een kansrijke plaats dan hangen ze gratis een kast op.

Waar mogelijk: In schuren in heel Brabant met enigszins natuurlijke plaatsen op en rond het erf. In de omgeving moet wel voldoende voedsel (=muis) zijn. Dus in gevarieerde landschappen.

4) Steenuilenkast

Whuuuhup, whuuuhup, wiehw, wiehw. Door dat mysterieuze geluid werd de steenuil vroeger doodsroeper genoemd. Zodra je weet wie er achter het geluid zit, is het prachtig om te horen. Helaas roepen ze maar af en toe.

Steenuilenkast op een voor uilen geschikt erf

Wie profiteren: Steenuilen hebben veel baat bij biotoopverbetering in combinatie met nestkasten. De jongen blijven namelijk dicht bij hun ouders in de buurt. Dus, als er in de buurt steenuilen zitten, is zo'n kast zowat hun enige kans.

Waar mogelijk: Op een gevarieerd erf in een kleinschalig landschap met veel houtsingels, knotwilgen en hoekjes waar insecten en muizen zitten. De steenuil verzamelt zijn voedsel binnen een straal van 200 meter rond zijn broedplaats. Een lokale uilengroep vertelt u graag wat u kunt doen om de steenuil thuis te krijgen.

Meer weten: [Ons werk: soortbescherming: uilen](#)

5) Zwaluwen

Een klein plankje onder het huis kan voor een hoop gezelligheid zorgen. Bent u in voor vrolijk muggenetend gekwetter?

Wie profiteren: Zwaluwen natuurlijk. De zwaluw die in schuren broedt is de boerenzwaluw. Zwaluwen onder de overstek van gebouwen zijn meestal huiszwaluwen. Want die blijven, ondanks hun naam, liever net buiten het huis. Nuttig zijn die beestjes zeker; werkt effectiever tegen muggen en vliegen dan een notenboom.

Waar mogelijk: Boerenzwaluwen broeden alleen in schuren/stallen met vee. De huiszwaluw stelt deze eis niet maar broed wel graag in het buitengebied of de dorpsrand.

Meer weten: [Ons werk: soortbescherming: zwaluwen](#)

6) Muizenruiter

Muizenruiters zijn winterrestaurants voor uilen, vooral tijdens strenge winters. Het principe is simpel: plaats zes stokken, leg daarbinnen een flinke laag stro en voer elke week wat graan.

Voor wie: In eerste instantie voor muizen, maar zo'n muizenruiter wordt al gauw ontdekt door uilen, torenvalken en buizerds. Voor steenuilen en kerkuilen zijn zulke muizenruiters van levensbelang.

Waar mogelijk: In de buurt van een bestaande uilen- of torenvalkenkast.

Meer weten: [Muizenruiters op het erf](#)

Muizenruiter

Natuur in de tuin

Uw eigen tuin vogelvriendelijker maken? Een geweldig idee! Samen zijn al die kleine gebiedjes enorm belangrijk voor de natuur. En er is nog een hoop te winnen! Voor de mooiste dorps- en stadsnatuur kunt u terecht bij:

- * Tuinreservaten.nl
- * VogelsInMijnTuin.nl
- * [Verwen de vlinders in uw tuin](#)

Advies en subsidiemogelijkheden (verwijst naar de website van Brabants Landschap)

www.brabantslandschap.nl/ons-werk/advies-en-subsidie/

Foto's: Brabants Landschap (tenzij anders vermeld)

Tekeningen: Egbert Koopmans, 's-Hertogenbosch

Datum: 1 januari 2016

Colofon

Coördinatiepunt Landschapsbeheer

Postbus 80
5076 ZH Haaren
Coördinatiepunt Landschapsbeheer
T 0411 - 66 40 10
Algemeen
T 0411 - 62 27 75
info@brabantslandschap.nl
www.brabantslandschap.nl